

Reivindiquen la vigència de la novel·la «Sang nova» de l'olotí Marian Vayreda

La Col·lecció Josep Pla de la Diputació de Girona reedita una de les obres més oblidades de l'autor de "La Punyalada"

Presentació del llibre.

"Sang nova", novel·la de Marian Vayreda (Olot, 1853 - 1903), acaba de veure novament la llum en una reedició de la Col·lecció Josep Pla de la Diputació de Girona [<http://www.diaridegirona.cat/cultura/2009/07/24/diputacio-engega-nova-etapa-colleccio-josep-pla-climent/345873.html>].

La nova publicació de la considerada «l'obra més oblidada» de l'escriptor de la Garrotxa es va presentar dijous en un acte al Museu dels Sants d'Olot, amb la participació de Josep Berga, tinent d'alcalde d'Olot, Margarida Casacuberta [<http://www.diaridegirona.cat/tags/margarida-casacuberta.html>], que ha tingut cura de l'edició, Lluís Muntada, director de la col·lecció i Albert Piñeira, vicepresident de la Diputació.

Casacuberta reivindica la vigència d'una novel·la que tracta aspectes i problemes que la societat catalana té plantejats encara avui.

Fill d'una família de la petita oblesa tradicionalistes, Marian Vayreda està considerat un dels «narradors catalans més interessants del tombant del segle XIX al XX». Després de la mort del seu pare, el 1872, es va unir a l'exèrcit carlí i va formar part de l'estat major del general Savalls durant la Tercera Guerra Carlina.

El 1875, derrotat i desenganyat, va emprendre el camí de l'exili i es va instal·lar amb el seu germà, el pintor Joaquim Vayreda, a Seta, on va començar a pintar. El 1876 va anar a París a estudiar al taller de Jean-Léon Gérôme, i el 1877 va tornar a Catalunya per continuar els seus estudis de pintura a l'Escola de Belles Arts de Barcelona. El 1879, finalment, es va instal·lar a Olot, on va dirigir el taller d'imatgeria religiosa El Arte Cristiano.

Coincidint amb l'evolució cap al catalanisme cultural i polític, Marian Vayreda va abandonar gradualment la pintura i es va dedicar sobretot al conreu de l'escriptura, sobretot la narrativa. Va ser director del setmanari "L'Olotí", portaveu del Centre Catalanista d'Olot, i de l'"Àlbum Literari i Artístic de l'Olotí", a més de promotor de la creació del Certamen Literari d'Olot.

Va publicar també a "La Renaixensa" i a "La Veu de Catalunya", i va participar en nombrosos certàmens literaris i als Jocs Florals de Barcelona. El 1898 va publicar "Records de la darrera carlinada"; el 1900, "Sang nova", i el 1904, "La punyalada", la seva novel·la pòstuma, que el va consolidar com a escriptor.

El protagonista de "Sang nova", novel·la en tercera persona, discursiva i didàctica, no és cap heroi, malgrat el seu nom (Ramon de Montbrió) i les seves constants disquisicions polítiques, econòmiques, socials i culturals, que el situen, a més, clarament, en el context del regionalisme com a forma de regeneració de la societat catalana del tombant del segle XIX al XX.

Jove d'acció, abans de pretendre transformar la realitat de la muntanya catalana a través de la regeneració de l'economia agrícola i pecuària i, sobretot, de la recatalanització de la "burguesia muntanyenca", fracassa tant en la seva participació activa en els moviments nacionalistes europeus (Irlanda) com en la revolució del 68.

Amb la reedició d'aquesta novel·la programàtica, d'un fort contingut didàctic, es rescata l'obra més oblidada de Marian Vayreda, una obra que materialitza la primera provatura novel·lística de l'autor. Encara que aparegués publicada més tard que "Records de la darrera carlinada", "Sang nova" va ser la seva primera novel·la.

Aquesta obra, tal com apunta Margarida Casacuberta, planteja alguns dels principals problemes de la Catalunya de la segona meitat del segle XIX, que es mantenen especialment vius en el debat social i polític dels nostres dies, com són l'encaix de Catalunya en l'Espanya moderna, els problemes del centralisme, el caciquisme i la corrupció política, les divisions en el si de l'incipient catalanisme polític o l'impuls de regeneració que pren Europa com a model. Per això, el llibre es considera un document d'actualitat.

Font del document:

http://www.diaridegirona.cat/cultura/2017/06/02/reediten-novella-sang-nova-loloti/849669.html?utm_source=rss